

Bokréta Önkormányzati Óvoda és Bölcsőde

Óvodai fejlesztő program

2023.

Készítette: Horváthné Tóth Andrea

2023.08.31.

Bevezető

világ rohanó léptékű fejlődése, változása, globalizálódása szükségessé teszi, hogy olyan világpolgárok nőjenek fel, akik eligazodnak, az élet útvesztőiben és hasznos tagjává váljanak a társadalomnak. Ennek kialakításában, illetve megalapozásában a legnagyobb szerepe az oktatási intézményeknek van, ahol mindenkinek meg kell adni az esélyt, hogy azonos alapokról induljanak. Az élet első éve meghatározó jelentőségűek az idegrendszer, a tanulás, az adaptációs készségek alakulásában, és ekkor, főleg az óvodáskorban lehet a leghatékonyabban fejleszteni.

A hátrányos helyzetű családok gyermekei kognitív fejlődésükben öt éves korukra lényegesen elmaradnak a kedvezőbb körülmények között élő társaiknál. Tudatos óvodapedagógiai munkára van szükség az ingerszegény környezet kompenzálására. Ez csak a szülőkkel való együttműködés alapján valósítható meg, amelyhez nagyfokú empátia és tapintat a kritérium.

Integrációs programunk jellemzői

Mivel az óvodai hátrányos helyzetű gyermekek, óvodai fejlesztő programja teljesen beépül az Óvodai nevelés országos alapprogramjába, ezért nem jelent külön programot, hanem globális egészet alkot.

Az óvodai fejlesztő programunk a pedagógiai munkában tudatos odafigyelést kíván a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek érdekében.

Az óvodánkba járó gyermekek különböző szociokulturális háttérrel rendelkeznek. Elfogadjuk és tiszteletben tartjuk a másságot, és a gyermekeket is erre neveljük, de minden gyermeknek meg kell adni az esélyt arra, hogy (azonos) egyforma lehetőséget kapjanak a tanulási képességeik fejlődéséhez. Támogatja a gyermekek azon jogát, hogy életkoruknak, érdeklődési körüknek megfelelő tevékenységben vegyenek részt.

A napjainkban világszerte zajló gyors változások erősítik bennünk annak a fontosságát, hogy gyermekeinkben felébresszük a tanulás iránti vágyat, amely majd végig kíséri őket egész életük során.

Annak érdekében, hogy felkészítsük a gyermekeket a belsőleg motivált tanulásra, helyi nevelési programunk igyekszik megalapozni a jelenkor, illetve a századunk kihívásaihoz elengedhetetlen attitűdöket, tudásanyagot és készségeket.

Programunk felismeri, értékeli és bátorítja a gyorsan változó időhöz való alkalmazkodáshoz szükséges tulajdonságok kialakulását, mint például:

- Szembesülni a változással és előidézni azt.
- Kritikusan gondolkodni és döntéseket hozni.
- Rátalálni a problémákra és megoldani őket.
- Kreatívnak, fantázia dúsnak és ötletesnek lenni.
- Érzékenynek lenni saját közösségünk, országunk és környezetünk problémái iránt.

Programunk figyelembe veszi a gyermekek egyéni igényeit, és tiszteletben tartja a kulturális sokféleséget, különös hangsúlyt helyezve:

- Az élmények individualizálására
- Arra, hogy tervezett foglalkozások keretében segítse a gyermekeket döntéseik meghozásában
- A család részvétele az óvodai nevelésben.

A hátrányos helyzet okai lehetnek

- a családi környezet nem megfelelően szocializáló hatású
- a kedvezőtlen testi, idegrendszeri adottságok
- a gyermek fejlődése, érése biológiai okok miatt akadályozott
- a gyermek személyiségének sajátosságai nehezítik nevelhetőségét

Halmazottan hátrányos helyzetű az a gyermek, akinek a törvényes felügyeletét ellátó szülője illetve szülei-a szülő nyilatkozata szerint-legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen továbbá, akit tartós nevelésbe vettek.

A hátrányos, halmazottan hátrányos helyzetű családoknál gyakori, hogy:

- Az alapvető higiénés feltételek sincsenek biztosítva,
- a gyerekek szocializációjához szükséges alapfeltételek közül hiányzik a családi biztonság, a rendszeres törődés, a gondoskodás, a védettség,
- nagyarányú a szülők munkanélkülisége, aluliskolázottsága,
- rossz anyagi és lakáskörülmények között élnek a szülő büntetett előéletű.

Az óvoda fontos feladata a **hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek esélyegyenlőségének** előmozdítása. Biztosítson minden gyermek számára megfelelő fejlődési lehetőséget. Differenciált fejlesztéssel segítse képességeik kibontakozását, sikeres iskolai beilleszkedésüket.

Ennek érdekében:

- Óvodában biztosítottak legyenek a minőségi nevelés feltételei,
- ismerjük fel a gyermekek személyiségfejlődési nehézségeit,
- a gyerekek fejlesztésében a differenciált egyéni bánásmód érvényesüljön,
- a **prevenció** érdekében folyamatos kapcsolatot tartunk fenn a védőnővel, a gyermekorvossal, a Nevelési Tanácsadóval, a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálattal, Gyámhivatallal,
- a szülőkkel való kapcsolatban a segítség, támogatás, megnyerés legyen a cél.

Az óvodapedagógus feladata

- A hátrányos helyzet mind korábbi felismerése, körülhatárolása;
- a hátrányos helyzetű gyermekkel való célzott, személyre szóló foglalkozás; a hátrány csökkentése,
- a gyermekeket egymás elfogadására, egyéni sajátosságok tiszteletben tartására nevelje,
- csoportos tevékenységek esetén is figyel az egyéni szükségletekre, ennek megfelelően választja ki módszereit.

A szociális hátrányok enyhítésére tett intézkedések

- differenciált, egyéni fejlesztés
- egészségnevelés
- életvezetési tanácsok szülők részére
- mozgás prioritása a nevelésben
- tehetséges gyermekek fejlesztése
- felzárkóztató foglalkozások szervezése
- kirándulások, szervezése
- kulturális rendezvények szervezése
- pályázatokon való részvétel

Felzárkóztató foglalkozások szervezése

- Népi játék, gyermektánc esélyteremtési program
- Szivárvány vizuális tehetséggondozó és esélyteremtő program
- Vitamintorna esélyteremtő program

Szülőknek ajánlott segítség

- fórum- jogi és életvitellel kapcsolatos tanácsadás
- barkács délutánok
- felvilágosítás
- közös programok

Az óvodai fejlesztő programunk célja

A program célja, hogy biztosítsa az intézményen belül a szegregációmentesség és az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülését.

Az egészséges és kultúralt életmódra nevelés, a gyermek személyre szóló fejlesztése.

- A beiratkozásnál, felvételnél,
- a gyermek egyéni fejlesztésében,
- az értékelés gyakorlatában,
- a humán erőforrás-fejlesztésben, pedagógusok szakmai továbbképzésében.

Családokat támogató tevékenység

- A családokkal való megfelelő és segítő kommunikáció kialakítása.
- Elkötelezettség és felelősség az esélyegyenlőség megvalósításáért!
- A partnerség kialakítása szülők és a szakmai segítők között.
- A hátrányos helyzetű gyermekek számára az esélyegyenlőség biztosítása a szolgáltatás igénybevételekor is.

Év	Hátrányos h. gyermek száma	Sajátos nevelési igényű	Roma kisebbség száma
2022	11	6	15
2023	11	5	11

Az intézményünk óvodai fejlesztő programja

Alapvető követelményünk a gyermek emberi méltóságának, jogainak, esélyegyenlőségének biztosítása az óvodai nevelés teljes eszközrendszerével, játékkal, munkával és tanulással egyaránt. Programunk is megfogalmazza nevelésünk folyamán a befogadó és toleráns légkör megteremtését. Gyermekeink különböző családi háttérrel rendelkező közösségekben élnek. Ahhoz, hogy képesek legyenek beilleszkedni a szűkebb vagy tágabb csoportokba, közösségekbe és ezekbe megtalálják helyüket. Fejleszteni szükséges képességeiket és szociális magatartásukat.

Feladatunk:

- A hátrányos helyzetű gyermekek számának és helyzetének folyamatos felmérése.
- Szülők tájékoztatása az igénybe vehető személyes gondoskodást nyújtó szociális és gyermekjóléti ellátásokról.
- Esélyegyenlőség alapelvét szem előtt tartva, az egyéni sorsokkal való törődés és segítségnyújtás.
- Az óvodapedagógussal együttműködve szakemberek (pszichológus, logopédus, fejlesztő pedagógus) biztosítja a felzárkóztatást. Adott esetekben a Nevelési Tanácsadóhoz irányítjuk a gyermeket.

Óvodai fejlesztő programunk ennek megfelelően:

- Kiemeli a helyi nevelési program és egyéb szabályozó dokumentumaink azon területeit, melyeket a továbbiakban nagyobb tudatossággal, és mérhetően is nagyobb eredményességgel kell nevelési folyamatunk fókuszába állítani.
- Nélkülözi a részletes pedagógiai tartalmakat, mivel ezek a helyi nevelési programban, valamint az intézményi és csoport szintű tervezési és értékelési dokumentumaiban található.
- Nem képez külön programot az óvodai nevelőmunkában.

A program tartalmi elemei

1. Szervezési feladatok

- A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek óvodai beíratásának támogatása
Minél hosszabb ideig tartó óvodáztatás biztosítása
- Olyan csoportalakítási elvet kell választani, amely biztosítja a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek arányos elosztását
- Igazolatlan hiányzások minimalizálása

2. A nevelőtestület együttműködése

Rendszeres TEAM- munka valamennyi munkatárs részvételével, esetmegbeszélések, hospitálások.

3. Pedagógiai munka kiemelt területei

- Az óvodába lépéskor komplex állapot felmérés
- Kommunikációs nevelés. Szókincs, nyelvi kifejező készség, beszédértés, beszéd észlelés fejlődésének elősegítése
- Érzelmi nevelés, szocializáció
- Az intézményes nevelésbe illeszkedés elősegítése, bizalom, elfogadás, együttműködés
- Egészséges életmódra nevelés. Egészségtudat kialakítása, táplálkozás
- Korszerű óvodapedagógiai módszerek
- A gyermekek kezdeményezéseire támaszkodó módszerek
- Differenciálás
- Mozgás- zene felhasználása
- Szülőkkal való partneri együttműködés módszerei

4. Gyermekvédelemmel, az egészségügyi ellátással, szociális segítségnyújtással kapcsolatos munka

- Egészségügyi szűrővizsgálatok. A gyermekek fejlődésének nyomon követése, regisztrálása, szükség esetén szakorvosi – (fogászat, szemészet, fülészet, ortopédia vizsgálat) kezdeményezése

- Gyermekjóléti szolgáltatások kezdeményezése illetve szervezése. Ruhák, játékok, könyvek gyűjtése, adományozása
- Rendezvények látogatása
- A szociális ellátórendszerrel való aktív együttműködés. Egyetlen gyermek se maradjon ki az óvodából a szülők szegénysége, az óvoda által kért természetbeni és pénzügyi hozzájárulások fedezetésnek hiányában

5. Együttműködések kialakítása az óvodán kívüli szervezetekkel, különösen az alábbiakkal

- Gyermekjóléti, családsegítő szolgálat
- A szülők támogatása, erőforrásainak feltárása
- Védőnői hálózat
- A gyermekek óvodai beirtásának támogatása, korai képesség gondozással kapcsolatos tanácsadás
- Szakmai szolgáltatók. Konzultációk a gyermek fejlődéséről, fejlesztési terv közös kidolgozása, szolgáltatások biztosításának megtervezése és biztosítása

6. Óvoda – iskola átmenet támogatása

- Iskolaérettség elérését támogató pedagógiai munka
- A tanulási képességek megalapozása
- A tanulás és egyéb részképesség zavarok kialakulásának megelőzése
- Megoldási késztetés, monotónia tűrés, figyelemkoncentráció
- Az alkotásvágy szükséges szintjének kialakítása
- Bemutató foglalkozás során volt óvodásaink látogatása

7. Szülőkkel való kapcsolattartás, együttműködés

- Személyes kapcsolat kialakítása minden szülővel.
- Rendszeres tájékoztatás a gyermekek fejlődéséről.
- Az egyéni fejlesztési napló bejegyzéseinek megbeszélése.
- A gyermekek alkotásainak megmutatása.
- Szülői közösségek kialakítása, szülők bevonása az óvodai rendezvények szervezésében.

Tevékenység	Felelős	Határidő	Eredménymutató	Keletkezett dokumentum	Ellenőriz
Az óvodai nyitvatartási idő megállapítása	Óvodavezető	09. 01.	A napi 10.5 órás nyitva tartási idő a szülők munkába állását nem akadályozza	Éves intézményi munkaterv	Óvodavezető
Előző évi beszámoló elkészítése	Óvodavezető	09. 10.	Meghatározásra kerülnek a beszámolóra épülő intézményi célok	Beszámoló	Óvodavezető
Az éves intézményi célok alapján az éves munkaterv elkészítése	Óvodavezető	09. 15.	Elkészül az éves munkaterv	Munkaterv	Óvodavezető
Partnerhálózattal kapcsolatfelvétel, közös találkozó szervezése.	Óvodavezető	09. 30.	Védőnők, a Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat Az intézmények segítik egymást.	Jegyzőkönyvek	Óvodavezető
Az óvoda és a családi házzal való kapcsolattartás. - családlátogatás, - háromhavonta fogadóóra, tájékoztatjuk a szülőket a gyermek fejlődéséről. - nyílt napok szervezése. - szülői értekezlet.	Óvodapedagógus	Augusztus Folyamatos	A szülők aktív részesei az óvodai életnek. A szülők információval rendelkeznek a gyermekük fejlődéséről. A szülők betekintést nyernek az óvoda életéről.	Csoportnaplók bejegyzései, családlátogatás tapasztalatai Személyiségi lapok	Óvodavezető
Csoportszervezés Testvérpárok, rokoni kapcsolatok figyelembe vétele. Integrációt elősegítő óvodai csoportok kialakítása	Óvodavezető	05. 31.	A HHH gyermekek csoporton belüli aránya a jogszabályi előírásoknak megfelel	Csoportok felvételi és mulasztási naplója	Óvodavezető

Tevékenység	Felelős	Határidő	Eredménymutató	Keletkezett dokumentum	Ellenőriz
Óvodai rendezvények: - Szüret - Mihály napi vásár - Népmese napja - Egészség hét - Márton nap - Mikulás - Luca nap - Karácsony, „Cipős doboz” - Farsang - Óvodabál - Télüző - Nemzeti ünnep - Költészet napja - Népviselet napja - Húsvét - Anyák napja - Gyermeknap - Mesetúrák - Kirándulások - Színház - Táncház - Születésnap - névnap	Óvodapedagógus	Aktualitás szerint	A szervezési feladatokban a HH, HHH gyermekek szülei is szerepet vállalnak.	Fotók Így játszunk mi!	Óvodavezető
Egészségügyi szűrővizsgálatok - általános - tisztasági - szakorvosi	védőnő	Évente 1-2 alkalommal, szükség szerint	Minden gyermek részt vesz a szűrésen.	A gyermek Egészségügyi Szűrővizsgálatok	Óvodavezető

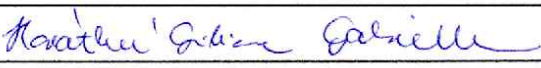
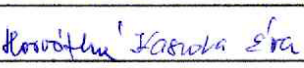
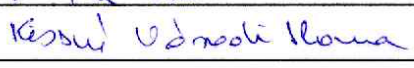
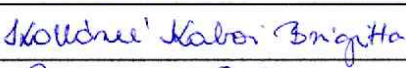
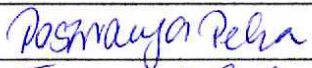
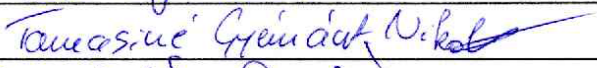

Tevékenység	Felelős	Határidő	Eredménymutató	Keletkezett dokumentum	Ellenőriz
A Gyámügyi előadó nyilvántartása alapján a HH, HHH gyermekek felmérése	gyámügyi előadó Óvodatitkár	05. 30.	Minden HH, HHH gyermek nyilvántartásba került.	Jegyzői határozat	Óvodavezető
Férőhelyünk függvényében óvodai felvételük biztosítása	Óvodavezető	05. 20.	Minden HH, HHH gyermek felvételre kerül.	Határozat az óvodai felvételtől	
Az óvodai igazolatlan hiányzások csökkentése	Óvodapedagógus Óvodavezető	Folyamatos	Nincs igazolatlan hiányzás a HH, HHH gyermekek körében.	Mulasztási napló Felszólítások	Óvodavezető
Az óvodai hiányzások vezetése Gyermekjóléti Szolgálat jelzőrendszer működtetése	Óvodapedagógus Óvodavezető	Folyamatos	A HH, HHH gyermekek rendszeresen járnak óvodába.	A HH, HHH gyermekek hiányzásának naplója	Óvodavezető
Az új HH, HHH gyermekek befogadása az intézményi befogadási tervnek megfelelően	Óvodapedagógus Óvodavezető	11. 30.	Az új HH, HHH gyermekek november végére szívesen és rendszeresen járnak óvodába.	Hiányzások nyilvántartása	Óvodavezető
Az óvodába lépő új HH, HHH gyermekek komplex állapotfelmérése Anamnézis felvétele	Óvodapedagógus Óvodavezető	11. 30.	Valamennyi új HH, HHH gyermekek komplex állapotfelmérése megtörténik.	Bemeneti mérés	Óvodavezető
Évszakonként ruha gyűjtés gyümölcsnap mikulás csomag ünneplőruha	Óvodapedagógus Óvodavezető	Folyamatos	Minden HH, HHH gyermek részére biztosítjuk.	Fotók	Óvodavezető
A tehetséges HH, HHH gyermekek képességkibontakoztatása	Óvodapedagógus Óvodavezető	Nevelési év vége	Eredményes iskolakezdés Képességkibontakoztatás	Naplók, fejlesztési tervek	Óvodavezető
A szociális hátrányból adódó lemaradások kompenzálása	Óvodapedagógus Óvodavezető	Nevelési év vége	A gyermekek, hátrányai csökkennek, iskolaéretté válnak.	Beszámoló	Óvodavezető

Tevékenység	Felelős	Határidő	Eredménymutató	Keletkezett dokumentum	Ellenőriz
A HH, HHH gyermekek zenei képességének fejlesztése (táncház, népi tánc szervezése)	Óvodapedagógus Óvodavezető	Folyamatos	Minden HH, HHH gyermek részt vesz a foglalkozáson.	Naplók	Óvodavezető
A HH, HHH gyermekek mozgás képességének fejlesztése -Vitamintorna	Óvodapedagógus Óvodavezető	Folyamatos	Minden HH, HHH gyermek részt vesz a foglalkozáson.	Naplók	Óvodavezető
A HH, HHH gyermekek vizuális képességének fejlesztése	Óvodapedagógus Óvodavezető	Folyamatos	Minden HH, HHH gyermek részt vesz a foglalkozáson.	Naplók	Óvodavezető
Óvodai kulturális programok szervezése	Óvodavezető	Folyamatos	Minden HH, HHH gyermek részére biztosítjuk az ingyenes részvételt	Fotók	Óvodavezető
Ismeretek elsajátítása közvetlen tapasztalatszerzéssel (kirándulások, megfigyelések)	Óvodapedagógus Óvodavezető	Folyamatos	Minden HH, HHH gyermek részére biztosítjuk az ingyenes részvételt	Fotók	Óvodavezető
Egyéni lemaradásokból adódó hátrányok kompenzálása.	Óvodapedagógus Óvodavezető	Folyamatos	Minden HH, HHH gyermek részére biztosítjuk.	Egyéni fejlődési napló Személyiségi lapok	Óvodavezető
Környezetbarát eszközök, berendezési tárgyak, fejlesztő eszközök vásárlása	Óvodavezető	Pályázatfüggő Folyamatos	Esztétikus csoportbelső A hátrányok csökkentésére szolgáló fejlesztőjátékok, eszközök.	Fotók	Óvodavezető
Továbbképzéseken való részvétel	Óvodavezető	Pályázatfüggő	Az óvodai fejlesztőprogram megvalósításához szükséges kompetenciák köre bővül	Tanúsítvány	Óvodavezető

LEGITIMIZÁCIÓS ZÁRADÉK:

A nevelőtestület elfogadó nyilatkozata, aláírása.

Aláírással igazolom, hogy az Óvodai fejlesztő programot megismertem, és az abban foglaltakkal egyetértek.

Név	Aláírás
1. Bokorné Korbel Renáta	
2. Csonka Beáta	
3. Horváth-Militicsiné Tóth Andrea	
4. Horváthné Gilicze Gabriella	
5. Horváthné Kaszala Éva	
6. Kissné Váradi Ilona	
7. Kollárné Kabai Brigitta	
8. Posztranya Petra	
9. Tamasiné Gyémánt Nikolett	
10. Zomboráczné Matos Tímea	

ÉRVÉNYESSÉGI RENDELKEZÉSEK

Hátrányos helyzetű gyermekek integrált nevelésének programjának érvényességi ideje:
Visszavonásig

Az Hátrányos helyzetű gyermekek integrált nevelésének programját módosításának lehetséges indokai:

- hálózatbővítés, leépítés,
- szervezeti átalakítás,
- ha a nevelőtestület más program bevezetéséről dönt,
- ha egyéb érdekegyeztető fórummódosítást javasol.

Kelt: Tompa, 2023. augusztus 31

Intézményvezető